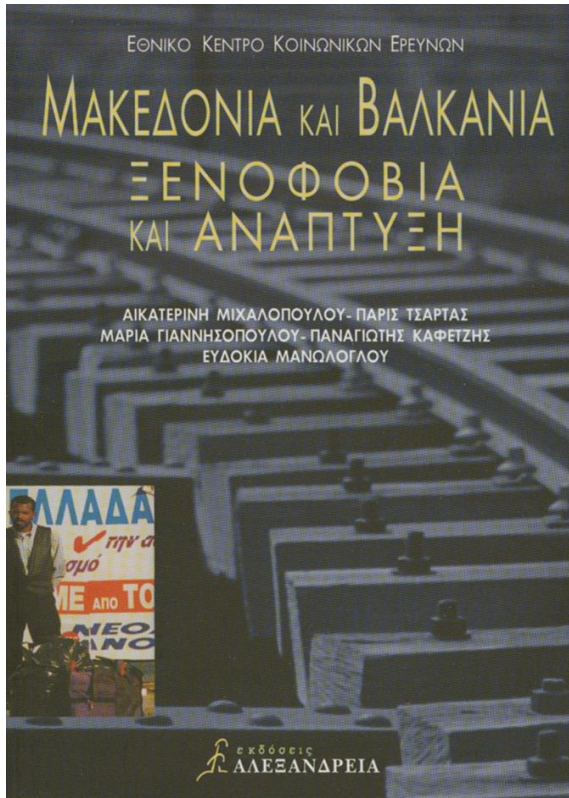

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Εθνικό Κέντρο
Κοινωνικών Ερευνών

**ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ
ΒΑΛΚΑΝΙΑ: ΞΕΝΟΦΟΒΙΑ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

ISBN 960-221-149-0 – σχήμα 21x14 – σελ.
639 – έκδοση 1998 – τιμή 30,00 € (χωρίς
ΦΠΑ)

Η ερευνητική ομάδα: Αικατερίνη Μιχαλοπούλου, Πάρις Τσάρτας, Μαρία Γιαννησοπούλου, Παναγιώτης Καφετζής, Ευδοκία Μανώλογλου, Άννα Μάρκου, Ευανθία Τσακίρη

Ειδικοί συνεργάτες: Στέλιος Αλειφαντής, Ευάγγελος Πρόντζας

Ο τόμος περιλαμβάνει διεξοδική βιβλιογραφία για το θέμα και εκτεταμένα παραρτήματα με τα υλικά της έρευνας.

Η μελέτη αυτή έχει διπλό προσανατολισμό. Από τη μια, εξετάζει το φαινόμενο της ξενοφοβίας, ανιχνεύοντας την «ετερότητα», δηλαδή την παρουσία του «άλλου»-«ξένου» στις συλλογικές παραστάσεις και αντιλήψεις, και περιγράφοντας συστηματικά τις στάσεις του πληθυσμού απέναντι στους «ξένους» που προέρχονται κυρίως από τις βαλκανικές χώρες. Από την άλλη, διερευνά την αναπτυξιακή διαδικασία στην περιοχή της Μακεδονίας, εστιάζοντας στις οικονομικές σχέσεις της με τις βαλκανικές και ανατολικές χώρες και στη συνάντηση του πληθυσμού με τους «άλλους»-«ξένους» στο οικονομικό και κοινωνικό πεδίο.

Από μεθοδολογική άποψη η εργασία αυτή υπήρξε μια πρόκληση, καθώς χρειάστηκε να συνδυαστούν τρία διαφορετικά επίπεδα εμπειρικής παρατήρησης και διερεύνησης:
– μία κοινωνική έρευνα μεγάλης κλίμακας στον γενικό πληθυσμό της Μακεδονίας,

- μία έρευνα ποιοτικού τύπου σε ομάδες πληροφορητών (εκπαιδευτικούς, επιχειρηματίες, εκπροσώπους δημοσίων και επαγγελματικών φορέων, αναπτυξιακών εταιρειών και μη κυβερνητικών οργανώσεων), και
- μία ανθρωπολογική έρευνα σε περιοχή της Μακεδονίας με ιδιαίτερη εθνοτική και πολιτισμική ταυτότητα και οργάνωση της καθημερινής ζωής.

«Από τα αποτελέσματα της μεγάλης κλίμακας εμπειρικής δειγματοληπτικής έρευνας προκύπτει ότι η παρουσία των “άλλων”-“ξένων” δεν αντιμετωπίζεται ως ιδιαίτερα σημαντικό πρόβλημα από την πλειονότητα της κοινής γνώμης της Μακεδονίας, παρά το γεγονός ότι προσλαμβάνεται ως ιδιαίτερα έντονη. Σε πολλές περιπτώσεις δε η στάση απέναντι στους “άλλους”-“ξένους” χαρακτηρίζεται από ανησυχία και επιφύλαξη, που όμως έχει να κάνει κυρίως με το βάρος ιδιαίτερα σημαντικών οικονομικών προβλημάτων (ανεργία, φτώχεια, ακρίβεια κ.λπ.). Και ενώ η μεγάλη πλειονότητα της κοινής γνώμης της Μακεδονίας χαρακτηρίζεται από στάσεις ανοχής απέναντι στον “άλλο”-“ξένο”, ένα μικρό αλλά σημαντικό μέρος της εμφανίζει έντονη προκατάληψη και ξενοφοβία...

Ειδικότερα η σχετική πλειονότητα του πληθυσμού πιστεύει ότι οι αλλαγές στα Βαλκάνια έχουν θετική επίπτωση στην ανάπτυξη της Βόρειας Ελλάδας και η απόλυτη πλειονότητα θεωρεί ότι η δραστηριοποίηση της Μακεδονίας στον βαλκανικό χώρο έχει και οικονομική και πολιτική σημασία. Η βελτίωση των διεθνών σχέσεων της χώρας, η περαιτέρω ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και κυρίως η μετατροπή της Μακεδονίας σε κέντρο οικονομικών εξελίξεων των Βαλκανίων υποδεικνύονται ως μέτρα τελεσφόρησης των επιχειρούμενων συνεργασιών στην περιοχή...

Είναι προφανές ότι τα ευρήματα του ερευνητικού προγράμματος ανοίγουν ζητήματα παρά απαντούν. Η προσπάθεια ήταν να οριστούν με ακρίβεια κάποια ζητήματα, προκειμένου οι όποιες απαντήσεις επιχειρηθούν να έχουν τη δέσμευση και τη βάση μιας συστηματοποιημένης υπόθεσης εργασίας ή αφετηρίας προσέγγισης. Η σύνοψη των ευρημάτων ενός ερευνητικού προγράμματος υποδεικνύει και βασικές κατευθύνσεις έρευνας, οι οποίες χρήζουν περαιτέρω συστηματικής τεκμηρίωσης, και αντίστοιχες ερευνητικές πρωτοβουλίες ...»

(από τα Συμπεράσματα των ερευνητών-συγγραφέων του τόμου)

«ποιες είναι οι οικονομικές σχέσεις της Μακεδονίας με τις βαλκανικές και ανατολικές χώρες και πως συναντάται ο πληθυσμός της με τους «ξένους στο οικονομικό και κοινωνικό πεδίο ανάπτυξης της περιοχής; πως παρουσιάζονται οι «ξένοι» στις συλλογικές παραστάσεις και αντιλήψεις; Πόσο εκτεταμένα είναι τα φαινόμενα ξενοφοβίας, ρατσισμού και εθνικισμού; παραπάνω ερωτήματα απαντά το πολύ ενδιαφέρον αυτό βιβλίο, που στηρίζεται σε μια στέρεα θεωρητική προσέγγιση και στο συνδυασμό τριών επιπέδων εμπειρικής διερεύνησης (κοινωνική έρευνα μεγάλης κλίμακας, ποιοτική και ανθρωπολογική έρευνα)».

Μυρσίνη Ζορμπά, Τα Νέα

Η πρωτότυπη και διεξοδική αυτή μελέτη επιτρέπει τα πρώτα ασφαλή συμπεράσματα και τις πρώτες γόνιμες ερμηνείες και περαιτέρω υποθέσεις εργασίας γύρω από τα κρίσιμα ζητήματα της ξενοφοβίας, του ρατσισμού, του εθνικισμού και της ανάπτυξης όπως εμφανίζονται συνυφασμένα στο ευαίσθητο πεδίο των ελληνοβαλκανικών σχέσεων.